

Esej versus vědecká kniha

V publikaci revue *J'ai vu* z roku 1946 odhalil Philippe Ariès zvětšující se propast mezi vědeckou tvorbou a širokou veřejností: „je to především proto, že profesionální historici, ve své **snaze** o nezaujatost a důkladnost, vydávali velice často totálně nezáživné práce, a to pro potěšení a zadarmo. Ve stejném duchu to v jiném článku přisuzuje zkostnatělosti univerzitního učení, za niž podle Arièse může demokratizace, která odsoudila historii k přebývání na univerzitní půdě, odloučená od zbytku světa: S rozšířením středoškolského vzdělání a celkovým poměštěním společnosti, se stále zvětšuje počet uchazečů o profesuru. Jenomže počet uchazečů se zvýšil, ale jejich řady se nerozšířily, aniž by upustili od svého technického zaměření/specializace. Oddělíme-li historii od přítomnosti, toto hnutí ji umrtvilo.

Toto kruté konstatování a možná, že i nespravedlivé, jelikož se zprošťuje citlivého elitářství, se neobejde bez/se vždy dostane do sporu s některými současnými analýzami, které se snaží poukázat na viditelný úpadek publikací o sociálních vědách, kterým možná ještě chybí zviditelnit tento nedostatek tam, kde se setkává veškerý pesimismus: vymizení velkých vzdělavců, ústup francouzštiny a pozice Francie ve světové produkci publikací o sociálních vědách, ztráta vynalézavosti a zhroucení velkých paradigmat či velkých interpretačních modelů vymizení humanistických vzorů tam, kde převládá utilitarismus, atd. Tato inzerovaná smrt papírových knih se asi stane heslem této osudové evoluce, kterou, jak se zdá nedokáže nic zastavit.

Zbyly jen zlomky skutečnosti na tomto plátně natřeném na černo, provrtaném nostalgií pro lepší svět, zlatý věk, kdy kniha mistrně vládla, sloužíc vznešeným vědcům. Jsou tu také mnohé polehčující okolnosti, které chtějí následné poznámky nuancovat a které se zabývají srovnávací historií úvodníků, která chrání vydávání knih o sociálních vědách. Zájem o úvodníky vzchází otázka, jak vyzdvihnout zkoušku disciplíny. Existují přechodné oblasti, kde se ujímají nejasné žánry, jako by nebyla chyba zavést podvádění, které povede k léčkám, ba dokonce k obelhávání čtenáře. Někteří editoři tyto žánry chovají jako dobře chráněné tajemství.

/se svými obavami

Martina Střelková

Celkové porozumění vyhovující, posuny významu PD 7, 8, 10, 11, 12, 14-19 (poslední odstavec by ještě asi potřeboval více času)

započteno